

Etelä-Karjala-ohjelma 2026-2029 ja sen ympäristöselostus

Lausuntoinfo 6.10.2025

Anni Laihanen

Laura Mikkola

Laura Peuhkuri

(lisätiedot tarvittaessa

laura.peuhkuri@ekarjala.fi)

Etelä-Karjala-ohjelma 2026-2029

- / Ohjelma sisältää aluekehittämislainsäädännössä mainitut
 - maakunnan pitkän aikavälin strategiset linjaukset (visio 2040) ja
 - maakuntaohjelman tavoitteet (strategiset valinnat 2026-2029), joita läpileikkaavat kansainvälisyys, kestävyys ja kokonaisturvallisuus
 - sekä EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanon edellyttämän älykkään erikoistumisen strategia (innovaatiostrategia 2026-2029).
- / Maakuntaohjelmatasolla kirjataan keskeisimmät koko Etelä-Karjalan kehittämistä ohjaavat tarpeet ja toimet.
- / Ohjelmaa tarkentavat erilaiset temaattiset, alueelliset strategiat, joita eri toimijat laativat.
- / Viranomaisilla on velvollisuus huomioida maakuntaohjelma ja pyytää Etelä-Karjalan liitolta lausunto, mikäli päätöksillä tai toimilla voi olla kielteisiä vaikutuksia ohjelman tavoitteiden edistämiseen.

Ohjelman rakenteesta

- / Lainsäädäntöperusta, aiempien ohjelmien toimeenpanosta
- / Nykytilan kuvaus: toimintaympäristön muutos + tilanne- ja kehityskuva
- / Visio: tulevaisuuden tavoitetilan kuvaus + ennakointi, varautuminen, sopeutuminen.
- / Strategiset valinnat: läpileikkaavat teemat ja yhteistyö + valinnat, joihin jokaiseen liittyy kärkihanke eli kehittämiskokonaisuus tavoitellun toiminnan kuvauksena.
- / Innovaatiostrategia: syventää ohjelmaa TKI-toiminnan osalta, tavoitelleen erityisesti yksityisten investointien kasvua ja elinkeinoelämän uudistamista.
- / Toimeenpano + rahoitus, seuranta + arviointi

Visio 2040

Kansainvälisesti osaava

- Vetytalous tarjoaa uusia teollisia mahdollisuuksia.
- Kantaverkko on vahvistunut itäisessä Suomessa.
- Yritysten kasvu, kasvuhaluus ja investoinnit ovat lisääntyneet.
- Asukkaiden koulutustaso on noussut.
- Vieraskielisen väestön määrä on kasvanut ja he ovat kiinnittyneet alueen työelämään.
- Yliopisto on vetovoimainen ja kansainvälisesti kilpailukykyinen kouluttaja ja kumppani yrityksille.

Yhteisöllisesti rajalla

- Väestönkehitys on vakautettu.
- Kulttuuritarjonta ja matkailu on monipuolista ympärivuotisesti.
- Puitteet isojen tapahtumien järjestämiseen ovat kunnossa.
- Arki soljuu kaikille turvallisesti.
- Monikulttuurisuus on arkea ja palvelut saavutettavia kaikille asukkaille.
- Kunnat ovat tehneet palveluinnovaatioita.
- Monipaikkaisuus elävöittää maaseutua ja saaristoalueita.

Saavutettavasti Saimaalla

- Luonnon monimuotoisuutta on lisätty aktiivisin toimin.
- Ilmastonmuutokseen on sopeuduttu suunnitelmallisesti.
- Investoinnit Saimaan uusiin reitteihin ja infraan ovat vahvistaneet vesistömatkailua.

- Karjalan radan parannukset ja kaksoisraide mahdollistavat myös taajamajunaliikenteen.
- Tie- ja lentoliikenteen uudet käyttövoimat ovat vähentäneet päästöjä.

Muutamme tarinan suunnan

Läpileikkaavat periaatteet 2026-2029

Periaate	Miten se näyttäytyy strategisten valintojen taustalla?
Kansainvälisyys	Maakunnan väestönkehitys tasapainottuu etenkin kansainvälisten opiskelijoiden ja osaajien kautta. Etelä-Karjala panostaa uusiin kansainvälisiin yhteistyösuuntiin ja toimijoiden kansainvälistymiseen.
Kestävyys	Etelä-Karjala on hiilineutraaliuteen tähtäävä Hinku-maakunta, joka jatkaa hiilidioksidipäästöjen vähentämistä. Toimissa tähdätään kokonaisvaltaiseen kestävyYTEEN huomioiden ihmiset, talous, luonto ja kulttuuri.
Kokonaisturvallisuus	Hyödynnetään turvallisuusosaamista ja yhteistyötä sekä lisätään ymmärrystä kokonaisturvallisuudesta. Huomioidaan huoltovarmuus ja resilienssi läpileikkaavasti.

Strategiset valinnat 2026–2029

Kansainvälisesti osaava

Edistämme uusia investointeja painottaen vihreää siirtymää.

Haemme kasvua kansainvälisestä osaamisesta ja osaajista sekä panostamme koulutuksen saatavuuteen.

Vahvistamme myönteistä yrittäjyysilmapiiriä, yrittäjyyttä ja työllisyyttä.

Yhteisöllisesti rajalla

Kehitämme vireää kulttuurielämää ja elämystaloutta.

Kuuntelemme nuoria ja tuemme heidän hyvinvointiaan.

Kannustamme muutosvalmiuteen ja toisintekemiseen.

Saavutettavasti Saimaalla

Luomme hyvinvointia luonnosta ja luonnolle.

Panostamme kestäväan liikenteeseen ja liikkumiseen.

Varmistamme digitaalista saavutettavuutta.

Muutamme tarinan suunnan

Innovaatiostrategian 2026-2029 sisältö

- / tilannekuva alueen innovaatiotoiminnasta,
- / toimet alueellisen tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän parantamiseksi,
- / toimet alueen elinkeinoelämän uudistamiseksi,
- / strategian suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvä yhteistyö sekä
- / seurannan ja arvioinnin välineet tavoitteiden saavuttamisen mittaamiseksi.

Innovoimme kestävän ja turvallisen kasvun ratkaisuja

innovaatiostrategian painotukset 2026-2029

Kasvuyrittäjäyys

Puhtaat energiaratkaisut

Vihreän sähköistymisen
teknologiakehitys
Vetytalouden edistäminen
Energiamurroksen yhteis-
kunnalliset ratkaisut

Teollinen bio- ja kiertotalous

Uuden sukupolven biomateriaalit
Teolliset ekosysteemit ja
kiertotalousratkaisut
Resurssitehokkaat
kulutusjärjestelmät

Kokonais- turvallisuus

Valmistavan teollisuuden
uudet arvoverkostot
Kaksikäyttö ja huoltovarmuus
Arjen turvallisuus ja
hyvinvointiratkaisut

Digivoima

Kehittämistoimien kohteita

Alueen elinkeinoelämän uudistamiseksi

- / Elinkeinoelämän ja koulutusorganisaatioiden yhteistyö
- / Osaaminen
- / Arvoverkostot
- / Infra ja kokeiluympäristöt
- / Yrityspalvelut
- / Rahoitus
- / Innovatiiviset hankinnat

Alueellisen tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän parantamiseksi

Yhteistyö (maakunnan sisäisesti)

Kumppanuudet (maakunnan ulkopuolelle ml. Kansainväliset)

Viestintä (Etelä-Karjala osaajana)

Etelä-Karjala-ohjelman kärkihankkeet 2026–2029

Strategisiin valintoihin kytkeytyvät	Vihreän siirtymän investointien edistäminen	Kansainvälisten osaajien integrointi	Maakunnallisen yrityspalvelun kehittäminen
	Investoinnit tapahtuma-alueisiin ja kulttuurikohteisiin	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Toimintaympäristön muutosten ennakointi ja varautumisen vahvistaminen
	Toiminta ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi	Raideliikenteen kehittäminen	Nopeiden, luotettavien ja kattavien tietoliikenneyhteyksien edistäminen
Innovaatio-strategiaan kytkeytyvä 6.10.2025	TKI-toiminnan vahvistaminen ja kansainvälistäminen		

Ympäristövaikutusten arviointinäkökulmat

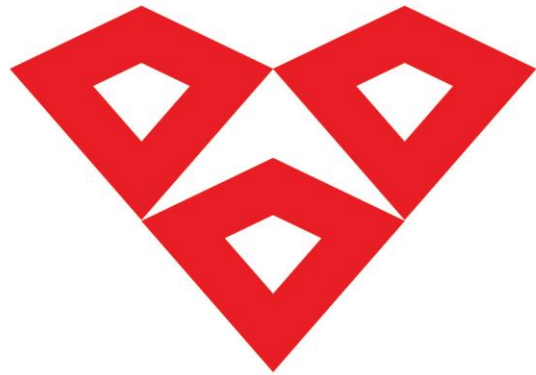
MKO:n strategisten valintojen ympäristö-vaikutukset

Muutamme tarinan suunnan	Vision tavoitteet	Vaikutusten arvioinnin näkökulmat	sosiaaliset			taloudelliset		kulttuuriset			ekologiset				
		Positiivinen +	ihmisten hyvinvointi	väestörakenne	tasa-arvo	osaaminen	yritykset	Kulttuuriperintö	Kulttuuriympäristö	Kulttuurin	CO2ekv-päästöt	Monimuotoisuus	Vesistöjen laatu	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
		Neutraali /													
		Negatiivinen -													
		Moninainen x													
	Strategiset valinnat														
	Kansainvälisesti osaava	Edistämme uusia investointeja painottaen vihreää siirtymää	x	+	+	+	+	/	x	/	x	x	x	/	
		Haemme kasvua kansainvälisestä osaamisesta ja osaajista sekä panostamme koulutuksen saatavuuteen	+	+	/	+	+	x	/	+	/	/	/	/	
		Vahvistamme myönteistä yrittäjyysilmapiiriä, yrittäjyyttä ja työllisyyttä	+	+	+	+	+	+	/	+	/	/	/	/	
	Yhteisöllisesti rajalla	Kehitämme vireää kulttuurielämää ja elämystaloutta	+	/	+	+	+	+	+	+	x	/	/	/	
Kuuntelemme nuoria ja tuemme heidän hyvinvointiaan		+	+	/	+	/	/	+	+	/	/	/	/		
Kannustamme muutosmyönteisyyteen ja rohkeisiin kokeiluihin		+	+	/	+	+	+	/	+	/	/	/	/		
Saavutettavasti Saimaalla	Luomme hyvinvointia luonnosta ja luonnolle	x	/	/	+	x	+	+	+	x	x	x	+		
	Panostamme kestäväään liikenteeseen ja liikkumiseen	x	+	+	+	+	+	/	+	+	x	+	/		
	Varmistamme digitaalisen saavutettavuuden	+	+	+	+	+	+	/	+	x	/	/	/		

Ohjeita lausunnonantajille

- / Anna palautteesi Etelä-Karjala-ohjelmasta 2026–2029 ja sen ympäristöselostuksesta - Etelä-Karjalan liitto
- / Ensisijaisesti lausuntopalvelun kautta suoraan ja joka tapauksessa samaa rakennetta noudattaen jos kirjaamo@ekarjala.fi
- / Voi lausua useaan lausuntopyynnön kohtaan tai vain johonkin, mikään lausuntokohta ei ole pakollinen.
- / Jos antaa lausunnon jonkun muun tahon kuin ”emo-organisaation” nimissä, tämä kannattaa kirjata itse lausuntotekstiin heti aluksi.
- / Lausuntovastine ja tarkennettu ohjelma käsitellään maakuntahallituksessa 24.11.2025. Hyväksymiskäsittely maakuntavaltuustossa.
- / **Lausuntoaika päättyy 27.10.2025**

Kiitos!

**ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO**

- / Etelä-Karjalan liitto on lakisääteinen kuntayhtymä. Liiton keskeisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen, maakuntakaavoitus ja maakunnan edunvalvonta.
- / Etelä-Karjalan liitto
Kauppakatu 40 D
53100 Lappeenranta
kirjaamo@ekarjala.fi
liitto.ekarjala.fi